

آیین‌نامه ثبت و بهره‌برداری شناورها مصوب خردادماه ۱۳۳۱ هیات وزیران

ماده ۱- شناورها در صورتی می‌توانند در آبهای داخلی و آبهای ساحلی ایران مورد استفاده قرار گیرند که در یکی از بنادر ایران به ثبت رسیده و گواهی نامه ثبت و بهره‌برداری اخذ نموده باشند.

تبصره- شناورهایی که منحصرًا برای تفریح یا امور خیریه و بدون قصد انتفاع مورد استفاده قرار می‌گیرند تابع مقررات این آیین‌نامه بوده و به جای پروانه بهره‌برداری برای آنها پروانه استفاده شخصی صادر خواهد شد.

ماده ۲- تقاضای ثبت شناور باید از طرف مالک یا نماینده او کتباً تنظیم و به اداره بندری که مایل است شناور در آن به ثبت برسد تقدیم شود. اداره مزبور پس از بازرسی شناور را در دفتر ثبت شناورها ثبت و گواهی نامه ثبت صادر کرده و میزان ظرفیت شناور و همچنین شماره مخصوص آن را تعیین می‌نماید.

ماده ۳- در گواهی نامه ثبت شناور نکات زیر باید قید شود:

الف- نام شناور یا علائم مشخصه آن

ب- نوع شناور.

ج- وسایل محرکه شناور.

د- ابعاد شناور.

ه- تاریخ ساختمان شناور و نام کارخانه سازنده آن.

و- جنس بدنه شناور.

ز- حداکثر آب نشین شناور برای بارگیری.

ح- ظرفیت شناور.

ط- شناور برای چه منظور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ی- نام مالک و محل اقامت او.

ک- شماره ثبت شناور.

ل- بندری که در آنجا شناور به ثبت رسیده است.

ماده ۴- پروانه بهره‌برداری و پروانه استفاده شخصی در صورتی برای شناور صادر میشود که شناور به ثبت رسیده و مامورین فنی بندر آن را سالم و برای کاری که تخصیص داده شده قابل استفاده شناخته باشند.

ماده ۵- پروانه بهره‌برداری و پروانه استفاده شخصی از تاریخ صدور تا آخر اسفند ماه همان سال معتبر خواهد بود و دارنده هر یک از پروانه‌های مزبور که مایل به ادامه بهره‌برداری یا استفاده شخصی از شناور باشد مکلف است هر سال از تاریخ اول فروردین و منتهی تا آخر اردیبهشت ماه برای تجدید پروانه به اداره بندری که شناور در آنجا به ثبت رسیده مراجعه نماید. اداره بندر در صورتی که شناور را واجد شرایط لازم برای صدور آن پروانه تشخیص دهد پروانه مزبور را برای مدت یک سال از تاریخ اول فروردین تا آخر اسفند ماه همان سال تجدید خواهد نمود.

ماده ۶- در صورتی که مالک شناور پس از انقضای مدت اعتبار پروانه بهره‌برداری یا پروانه استفاده شخصی مایل به ادامه بهره‌برداری یا استفاده شخصی از شناور باشد باید مراتب را کتباً به اداره بندری که پروانه را صادر نموده اطلاع دهد. در این صورت تجدید پروانه الزامی نخواهد بود و چنانچه مالک بخواهد شناور را مجدداً مورد استفاده قرار دهد باید طبق مقررات آیین‌نامه برای صدور پروانه بهره‌برداری یا استفاده شخصی اقدام کند.

ماده ۷- ظرفیت شناورها برای ثبت به طریق زیر تعیین میشود:

الف- برای شناورهایی که صرفاً جهت حمل بار به کار می‌رود ظرفیت غیر خالص ثبت شده شناور طبق معادله زیر تعیین میشود:

$$L \div 40 (\text{طول} * \text{عرض} * \text{عمق خارجی})$$

طول شناور در این مورد عبارت است از طول کلیه انبارهای شناور که برای حمل کالا تخصیص داده شده.

عرض شناور در این مورد عبارت است از متوسط عرض انبارهای شناور که برای حمل کالا تخصیص داده شده. عمق خارجی شناور در این مورد عبارت است از مابه‌التفاوت آب نشین در موقع خالی بودن شناور و بعد از بارگیری با حداکثر آب‌نشین شناور بعد از بارگیری با حداکثر ظرفیت.

ب- برای سایر شناورها ظرفیت غیر خالص ثبت شده طبق معادله زیر تعیین میشود:

$$100 / (\text{طول} * \text{عرض} * \text{عمق داخلی} * 0.8)$$

طول شناور در این مورد عبارت است از فاصله افقی بین دو عمودی که از منتهای سینه و پاشنه عبور کرده و به سطح آب وارد آید.

عرض شناور در این مورد عبارت است از حد متوسط سه عرض در صحنه شناور که یکی در نصف طول و دو عرض دیگر طرفین آن در چهار و شناور واقع می‌باشد.

عمق داخلی شناور در این مورد عبارت است از فاصله عمودی بین دو خط افقی که از بالاترین نقطه بدنه شناور و پایین‌ترین نقطه داخلی بدنه عبور نماید.

تبصره- **سازمان بنادر و دریانوردی** با رعایت ماده فوق ظرفیت هر شناور را احتساب و تعیین خواهد نمود. ماده ۸- در هر مورد که در اندازه و ابعاد و یا ظرفیت شناور تغییری داده شود به نحوی که با مشخصات مندرج در گواهی نامه ثبت مطابقت ننماید ثبت آن شناور باید تجدید شود.

ماده ۹- در صورتی که گواهی نامه ثبت شناور یا پروانه بهره‌برداری و یا پروانه استفاده شخصی آن مفقود گردیده و یا از بین برود به تقاضای مالک المثنی آن صادر خواهد شد.

ماده ۱۰- در صورتی که مالک شناور تغییر کند مالک اول و در صورت فوت مالک ورثه قانونی او یا قایم مقام قانونی آنها مکلف است متنها در ظرف یک ماه از تاریخ تغییر مالکیت یا فوت مالک مراتب را کتبا به اداره بندری که شناور در آن به ثبت رسیده اعلام نماید. اداره مزبور بعد از بررسی موضوع شناور را به نام مالک جدید ثبت خواهد نمود.

ماده ۱۱- پس از وقوع هر سانحه که در نتیجه آن به شناور صدمه وارد گردد مالک آن مکلف است مراتب را به نزدیک‌ترین اداره بندر گزارش داده و شناور حادثه دیده را برای بازدید فنی در اختیار آن اداره قرار دهد و اداره بندر در صورتی که تشخیص دهد شناور سالم نبوده و یا برای کاری که تخصیص داده شده قابل استفاده نیست پروانه آن را تا انجام تعمیر و بازدید فنی مجدد موقتاً توقیف خواهد نمود.

ماده ۱۲- در هر موقعی که اداره بندر شناوری را بازدید کند و تشخیص دهد که سالم نبوده و یا برای کاری که تخصیص داده شده قابل استفاده نیست میتواند پروانه آن را تا انجام تعمیر و بازدید فنی مجدد توقیف نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که شناور در اثر حادثه و یا کثرت استعمال یا به علل دیگر به طور دایم از کار بیفتد یا در کشور دیگری به ثبت برسد مالک آن باید متنها در ظرف دو ماه از تاریخ از کار افتادن شناور یا ثبت آن در کشور دیگر مراتب را کتبا" به اداره بندری که شناور در آنجا به ثبت رسیده گزارش داده و گواهی نامه شناور را تسلیم نماید.

ماده ۱۴- به کار انداختن شناورهای مذکور در ماده یک این آیین‌نامه مشروط به رعایت نکات زیر می‌باشد:
الف- شماره ثبت و نام یا علامت مشخصه بندری که شناور در آنجا به ثبت رسیده و همچنین نام یا علائم مشخصه شناور باید با ارقام و حروفی که از بیست سانتیمتر کوتاه‌تر نباشد در دو طرف سینه شناور نقش شود.

ب- شناور باید دارای راننده‌ای باشد که گواهی نامه رانندگی معتبر داشته باشد.

ج- شناورهایی که برای حمل مسافر یا بار در مقابل کرایه تخصیص داده شده باید دارای تلمبه خانه باشد.

د- خط شاهین (خط حداکثر بارگیری) که از طرف اداره بندر معین شده بایستی همیشه بطور وضوح در بدنه خارجی شناور نمایان باشد.

هـ - شناور زاید بر میزان ظرفیت مندرج در گواهی نامه ثبت بارگیری ننموده باشد.

و- شناور باید دارای وسایل نجات سرنشینان باشد.

ز- راننده شناور باید قوانین و مقررات بندر را مراعات نماید.

ماده ۱۵- هر کس شناور مذکور در ماده یک این آیین نامه را که فاقد گواهی نامه ثبت بوده براند و یا از مواد ۵ و ۶ و ۸ و

۱۰ و ۱۱ و ۱۳ و ۱۴ این آیین نامه تخلف کند به حبس تکدیبری از هفت روز تا ده روز محکوم خواهد شد. ۱.

ماده ۱۶- **سازمان بنادر و دریانوردی** می تواند در موارد تخلف از مقررات این آیین نامه صرف نظر از تعقیبات جزایی پروانه بهره برداری یا پروانه استفاده شخصی آن را تا انجام تعهداتی که طبق این آیین نامه عهده دار بوده است توقیف نماید.

ماده ۱۷- مقررات این آیین نامه در مورد شناورهای متعلق به نیروی دریایی مجری نخواهد گردید.

ماده ۱۸- کلیه مقررات مربوط به ثبت و بهره برداری شناورها که مخالف این آیین نامه می باشد لغو می گردد.

۱ - مجازاتهای مذکور در ماده ۱۵، به موجب «ماه واحده مربوط به تغییر و اصلاح مجازاتهای خلافی مصوب سال ۱۳۵۲» تغییر یافته است.

* - باتوجه به تغییر نام سازمان از (بنادر و کشتیرانی) به (بنادر و دریانوردی) تغییر نام سازمان در این متن اعمال شده است.